

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fejér Megyei Bíróság Dr. Kiss Csaba ügyvéd [redacted] által képviselt PANGEA Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület (8426 Pénzesgyőr, Béke u. 57.) I.r., Somlainé Domján Margit [redacted] II.r., Mészáros Ferenc [redacted] III.r., Péterné Rózsa Mária [redacted] IV.r. felpereseknek, akiknek pernyertessége érdekében a Ríz Balázs által képviselt Magasbakony Környezetvédelmi Egyesület [redacted] beavatkozott, - Dr. Gyönyörű Zoltán ügyvéd [redacted] által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (1016 Budapest, Mészáros u. 58/A.) alperes ellen, akinek pernyertessége érdekében Dr. Borbíró István ügyvéd [redacted] által képviselt EETEK Hárskút Szélerőmű-park Kft. (1132 Budapest, Váci út 22-24.) beavatkozott, közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

a bíróság az alperes 14/1684-15/2006. számú, valamint az azt kijavító 14/1684-24/2006. számú határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően **hatályon kívül helyezi**, és a közigazgatási hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesek jogi képviselőjének 150.000,- (egyszázötvenezer) Ft + áfa perköltséget.

A perben felmerült eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

A bíróság a felperesek keresetlevele, az alperes nyilatkozata, továbbá a perbe becsatolt iratok alapján az alábbi tényállást tárta fel:

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2004. október 18-án kelt 81626-44/2004. számú határozatával elutasította az EETEK Hárskút Szélerőmű-park Kft.-nek (a továbbiakban: Kft.) a Hárskút és Lókút külterületén kialakítani kívánt 30 db, 1500 KW névleges teljesítményű szélerőműből álló, 45 MW összteljesítményű szélerőmű-park létesítésére irányuló környezetvédelmi engedély kérelmét. A kérelem elutasítása a

Balatonfelvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) elutasító szakhatósági állásfoglalásán alapult.

A BNPI szakhatósági nyilatkozatát ugyan az 1957. évi IV. tv. (a továbbiakban: Áe.) szabályaihoz képest határidőn túl tette meg, azonban a szélerőmű-park létesítéséhez szükséges környezetvédelmi engedély kiadásához táj- és természetvédelmi szempontból nem járult hozzá. Álláspontja szerint a térség faunájára vonatkozó vizsgálatokat nem végezték kellő időtartamig, a tervezési terület két Natura 2000-es terület között fekszik, ezért a létesítmény veszélyezteti a migrációt, potenciális veszélyforrás, így ellentétes a természetvédelmi törvény előírásaival, irreverzibilis folyamatokat indukál, tájképi érdekeket sért és a területre vonatkozó konkrét szélmerési eredmények továbbra sem állnak rendelkezésre.

A BNPI szakhatósági állásfoglalása utalt a Veszprém Megyei Területrendezési Tervre (a továbbiakban: MtrT.) is, melynek alapján a környezetvédelmi engedéllyel érintett település közigazgatási területe tájképvédelmi területek övezetében helyezkedik el. Megjegyezte, hogy ugyan a megyei területrendezési terv még nem került elfogadásra, azonban az a térség terület felhasználásának feltételeit olyan hosszú távon határozza majd meg, hogy egy, az engedélykérelemben foglalt volumenű projekt megvalósításakor már a területrendezési terv tervezetét is indokolt figyelembe venni. A BNPI ugyancsak utalt arra, hogy maga a kérelmező is hivatkozott a KvVM Természetvédelmi Hivatala által kiadott Tájékoztató a szélerőművek elhelyezésének táj- és természetvédelmi szempontjairól című dokumentumra. Annak az engedélyezési eljárás fejezete külön is foglalkozik a járulékos létesítmények környezetvédelmi engedélyeztetésével, miszerint a szélerőmű környezetvédelmi engedélyeztetési eljárása és a villamosvezeték kiépítésének környezetvédelmi engedélyeztetési eljárását nem indokolt egymástól szétválasztani.

Fellebbezést követően a másodfokú hatóság 145205-16/2004, 2005. január 18-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette és új eljárás lefolytatását rendelte el. A másodfokú határozatban a hatóság kifejtette, hogy az Áe. 66. §-ában biztosított teljes körű felülvizsgálati jogkör alapján azért került sor az elsőfokú határozat megsemmisítésére, mert az előzetes tanulmány a 20/2001. (II. 14.) Korm. rend. 6. § (2) bekezdésének nem felelt meg.

Ugyancsak kifogásolta, hogy a hatástanulmány és a kiegészítő tanulmány összesen négy oldal terjedelemben foglalkozik a tervezett létesítmény tájképi hatásainak elemzésével. Álláspontja szerint a tájpotenciál, a tájhasználat, tájkarakter, tájjelleg, tájterhelhetőség, tájkarakterbe illeszthetőség vizsgálatának számos szakmailag elfogadható, kidolgozott eljárása van. Ezért tájképvédelmi szempontból a tervezett beruházás további vizsgálata szükséges a megadott szempontok szerint.

A megsemmisítő határozat kiemeli, hogy a jelenlegi tájhasználat értéke abban rejlik, hogy alacsony a terület beépítettsége, **így a létesítmény telepíthetőségének indokoltsága az érintett területen kétségbe vonható.**

Az új eljárás során az elsőfokú hatóság 2005. február 14-én részletes hiánypótlási felhívást intézett a kérelmezőhöz.

A hiánypótlást követően az elsőfokú közigazgatási szerv 2005. június 1-jén kelt 81626-27/2005. számú határozatával környezetvédelmi engedélyt adott a Kft. részére az eredeti kérelemben szereplő 30 db 45 MW összteljesítményű szélerőmű-park létesítésére.

A rendelkező rész tartalma szerint a nagyfeszültségű hálózati betáplálás biztosítására egy 20/120 KW-os al-állomás létesül. Az áramszolgáltató-hálózatra való csatlakozás 8 km hosszú, a pótlólag benyújtott helyszínrajz szerint részben földkábel, részben légkábel kialakítású, 120 KW-os vezetéken keresztül Márkó térségében történik. **A transzformátor és a részben földkábel, részben légvezeték létesítésére előzetes környezeti hatástanulmány benyújtásával majd környezetvédelmi engedélyt kell kérni az elsőfokú hatóságtól.**

A rendelkező rész 3.03. pontjában a természetvédelmi előírások között szerepel, hogy a beruházás megvalósítása során felmerülő táj- és természetvédelmet érintő kérdésekben a felügyelőséggel előzetesen egyeztetni kell. **Az építési engedélyezési tervhez a MF 20372 számú szabvány szerinti tájvizsgálatot és tájértékelést kell csatolni, a valós telepítési körülmények, illetve a kapcsolódó jogszabályi előírások figyelembevételével.**

A 3.04. pontban szereplő szakhatósági előírások között az **ÁNTSZ** rögzíti, hogy a Hárskút község lakóterülete A pontjának zajterhelésére vonatkozó számítás 29 dBA értéket feltételez, ez csak 1 dB-lel marad el a megengedett éjszakai határértéktől és a számításnál 103 dB hangteljesítménnyel számolnak, holott a tanulmány adatai között szerepel, hogy **7,7 m/s szélsébségnél (28 km/h) képesek üzemelni. Erre a szélsébségre vonatkozóan a tanulmányban nincs adat. Nem zárható ki határérték-túllépés** Hárskút község lakóterületének A pontja vonatkozásában 30 km/h szélsébség, illetve extrém meteorológiai helyzetben álló turbinák esetében sem.

Az elsőfokú határozat az indokolásában idézi a korábbi másodfokú megsemmisítő határozatban szereplő, az előzetes tanulmány további szükséges tartalmi követelményeit.

Ezt követően az indokolás az új eljárás adatai alapján részletezi az engedély megadásának egyes szempontjait. Ezen belül tartalmazza (12. oldal), hogy „az elvégzett előzetes számítások szerint a szélerőmű-park üzemeltetéséből a védendő létesítmények környezetében **határértéket meghaladó környezeti zajterhelés nem várható**”.

„A térség természeti szépségeiben gazdag és egészséges környezetű kismedencéinek települései a kistáj üdülő és turisztikai idegenforgalmának természetes központjai. **A szélerőmű-tornyok a területen hangsúlyos tájképi elemet fognak jelenteni.** A rendelkezésemre álló információk és az előzetes környezeti tanulmány alapján tájvédelmi kikötéseimet úgy fogalmaztam meg, hogy a tájkép védelme érdekében a beruházás megvalósulása nyomon követhető legyen.”

A továbbiakban az indokolás az alábbiakat rögzíti: **„A szélturbina rotorjai a madárvilágot veszélyeztethetik.** Tárgyi beruházás hatásterületén, illetve közvetlen közelében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rend. 5. sz. mellékletében említett különleges madárvédelmi terület „Északi-Bakony”, valamint a 7. sz. mellékletben említett kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület „Papod és Miklád” helyezkedik el. **Az egyes szélturbinák közül az 1, 2. és 4. sz. torony 100 m-en belül, az 5. sz. torony 150 m-re helyezkedik el az előzőekben említett „Északi-Bakony” különleges madárvédelmi terület szélétől.**”

Egyéb szempontok vizsgálata során az indokolás az alábbiakra tér ki: „A hiánypótláshoz mellékelte térkép szerint a korábbi nyilatkozatokkal ellentétben a hálózati betápláló vezeték jelentős részarányban légkábelként kerül kiépítésre. **Ennek pontos**

nyomvonalát, kialakítását és környezeti hatásait az előzetes környezeti tanulmány nem ismerteti, így tekintettel arra, hogy az ilyen jelentős beruházások környezeti hatásait komplexen, a kapcsolódó létesítményekkel együtt kell vizsgálni, a hálózati csatlakozás hatásai nem mellőzhetők.

Ugyanakkor a kérelmező szóbeli tájékoztatása szerint a tervezés jelenlegi stádiumában a hálózati csatlakozás végleges lehetősége nem áll rendelkezésre, ezért mint kapcsolódó létesítményt, jelen eljárás során nem tudták teljes körűen feltárni.”

Az indokolás 16. oldalán az alábbi megállapítás szerepel: „A rendelkező részben foglalt előírásokkal biztosított az előzetes környezeti tanulmányban nem kellő részletességgel kidolgozott kérdések további érdemi vizsgálata, illetve felügyelete, ezért nem tartottam szükségesnek részletes környezeti tanulmány benyújtásának előírását.”

A határozat jogalapjául a hatóság az 1995. évi LIII. tv. 66. § (1) bekezdés a), 70. § (2) bekezdés b) és 72. § (1) bekezdését, továbbá a 20/2001. (II. 14.) Korm. rendeletet jelölte meg.

A felperesek fellebbezést nyújtottak be az elsőfokú határozat ellen. Azt számos ponton kifogásolták. Ezen belül is azt, hogy a felügyelőség eltekintett a környezeti hatásvizsgálatról szóló rendelet kifejezett ajánlásai ellenére a részletes környezeti hatásvizsgálattól, így felvetődik az engedély jogszerűségének a kérdése is.

A másodfokú hatóság 14/4004-20/2005. számú, 2005. szeptember 22-én kelt határozatával az elsőfokú döntést jóváhagyta.

Abban megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos. Hivatkozott az R. 1. § a)-b) pontjaira, azokat részletezte is, majd pedig megállapította, hogy környezetvédelmi szempontból a becsatolt előzetes környezeti hatástanulmány és hiánypótlása ismerteti a környezetre gyakorolt hatásokat (légszennyezés, talaj, zaj, hulladék). A hatástanulmányokban leírtak alapján megállapítható, hogy az üzemeltetés várhatóan nem jelent többletterhelést a környezetre. A tájvizsgálattal kapcsolatban rögzítette, hogy az **építésügyi hatósági engedélyezés során** a felügyelőség szakhatóságként működik közre és ennek során **köteles a tájértékelés elemzését elvégezni és az erre vonatkozó kikötéseit megtenni.**

A fellebbezéseknek arra a felvetésére, hogy miért nem került elrendelésre a részletes környezeti hatásvizsgálat, a másodfokú hatóság nem reagált.

A felperesek keresetet nyújtottak be az alperes 14/4004-20/2005. számú határozata felülvizsgálatára. Abban jogszabálysértésre hivatkozással a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérték, továbbá az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését.

Jogszabálysértésként megjelölték az R. 10. § (1) bekezdését. Hivatkoztak továbbá arra, hogy az 1995. évi LIII. tv., illetőleg az R. 6. §-a tartalmazza a hatástanulmány tartalmi elemeit. Ezt követően a felperesek a keresetlevelben az R. 6. § (2) bekezdésében foglalt követelmények teljesítését részletezték. Ezen belül a telepítési hely és annak lehatárolása a térképen kitéttel kapcsolatban kifogásolták, hogy a telepítéstervezet helyén az ingatlanok helyrajzi száma és 6. sz. melléklet szerinti térképi lehatárolás több ponton nem egyezik egymással.

A felperesek keresetlevelükhöz csatolták a „Szélergia és természetvédelem” című kiadványt, amelyet a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala adott ki 2005. májusában.

Ugyancsak csatolták Hárskút község településrendezési tervének településszerkezeti tervét, a Veszprém MtrT. tájképvédelmi területi övezetét, védett természeti terület övezetét, a szélerőművekkel kapcsolatos adatok vizsgálatát földmérési szempontból, utóbb az OPAKFI Tudományos Egyesület Zaj- és rezgéscsökkentési Szakosztály szakvéleményét a Hárskút külterületére tervezett szélerőmű-park környezeti zajhatásáról valamint a Magas-Bakony Környezetvédelmi Egyesület beavatkozóinak a környezeti hatástanulmányban szereplő látványtervekről szóló elemzését.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a 275/2004. (X. 8.) Korm. rend. (a továbbiakban: Natura 2000-es rendelet) hatálybalépésével annak mellékletében megjelölt különleges madárvédelmi területek Natura 2000-es területekké váltak. A felperesek rögzítették azt is, hogy a perbeli beruházás helyszínén kívül még nem volt olyan szélerőmű beruházás, amelyet tájképi vagy ökológiai övezetbe engedélyeztek volna.

A felperesi beavatkozó (14/II/F. szám alatt) az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte a felperes által megjelölt indokokkal egyezően.

Az alperes a felperesek keresetének elutasítását kérte, továbbá a felperesek perköltség megfizetésére kötelezését. A bizonyítás tekintetében felhívta a Pp. 164. §-át és arra hivatkozott, hogy a keresetlevél semmiféle bizonyítási eszközt nem ajánl fel, a felperesek bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő. A keresetlevél azon túlmenően, hogy bizonyos kételyeket, hiányosságot fogalmaz meg, ezeknek jogi szempontból értékelhető és figyelembe vehető szakmai megalapozottsága teljességgel hiányzik. Az alperes úgy nyilatkozott, hogy a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatánál, amennyiben a jogszabály a mérlegelés szempontjait nem határozza meg, akkor a bíróság sem vizsgálhatja, nem kérheti számon ezeknek a szempontoknak a betartását a közigazgatási hatóságtól.

Az alperesi beavatkozó (14/II/A. szám alatt) ugyancsak a felperesek keresetének elutasítását kérte. Abban rögzítette, hogy nincs olyan beruházás, amely semmilyen változással ne lenne a környezetére. A felperesek pedig ezt várnák el jelen esetben. Ugyanakkor a területen nincs abszolút korlátozás, nincs olyan ok, határérték vagy jogszabály, ami kizárná azt, hogy a szélerőmű oda megépülhessen. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú határozat 2005. június 1-jén keltezett és akkor még nem került közzétételre a Natura 2000-es területekkel kapcsolatos pontos területi nyilvántartás.

A bíróság a tárgyaláson felhívta az alperest, hogy miután a felperesek a közigazgatási határozat tényállását vitatják, ezért a bizonyítás az alperest terheli.

Az alperes a per során 2006. május 18-án kelt 14/1684-15/2006. számú határozatával a korábbi 14/4004-20/2005. számú határozatát v i s s z a v o n t a. A rendelkező részben a továbbiakban egyrészt kijavította, másrészt módosította az elsőfokú határozat helyrajzi számait, illetőleg település szerinti megoszlását, ugyancsak az EOVS koordinátákat. Egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A határozat indokolása lényegében megegyezik a korábbi másodfokú határozat indokolásával. Befejező részében pedig utal a felperesek keresetére az EOVS koordináták és helyrajzi számok kapcsán. Annak alapján saját hatáskörében eljárva vizsgálta felül a bíróság által még el nem bírált határozatát.

A felperesek keresetet nyújtottak be az alperes 14/1684-15/2006. számú határozata felülvizsgálatára. Abban jogszabálysértésre hivatkozással kérték az új másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését és szükség esetén az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését.

A bíróság a keresetlevelet a folyamatban lévő jelen perhez rendelte utóiratként csatolni.

A bíróság a Pp. 337. § (3) bekezdése alapján a továbbiakban a felpereseknek az alperes saját hatáskörben meghozott új határozatára beadott kereseti kérelme alapján folytatta a per tárgyalását.

Az ismételten benyújtott keresetlevélben a felperes eljárási jogszabálysértésre is hivatkozott a visszavont és újonnan kiadott határozatra vonatkozóan, ezen belül a Ket. egyes szakaszait jelölte meg.

Az anyagi jogszabálysértések tekintetében továbbra is hivatkozott az R. 10. § (1) bekezdésére, 6. § (2) bekezdésén belül az aa), ab), bc), bd), be) és bf) pontjaira, továbbá a 6. § (5) és (7) bekezdéseire, a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 5/2005. (V. 27.) rendeletére, (MtrT.), továbbá a Natura 2000-es rendeletre és az Európa Tanács 92/43/EGK irányelve 6. cikkére.

Az eljárási jogszabálysértést abban jelölte meg a felperes, hogy az alperes az elsőfokú határozatot nem módosíthatta volna, azt csak megváltoztathatja az Áe. 66. § (2) bekezdése alapján. A határozat jogorvoslati tájékoztatója jogszabálysértő, mert abból azt lehetett kivenni, hogy az új határozattal szemben csak a bíróság előtt már folyamatban lévő perben lehet jogorvoslatot kérni, ugyanakkor ez egyben azt is jelenti, hogy aki ebben a perben még nem szerepel félként, pontosabban a korábbi határozat ellen nem nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, az már az új határozat ellen sem nyújthat be.

Az anyagi jogszabálysértések körében a felperes kiemelte, hogy az alperes nem tisztázta kellően a létesítmény tájra, valamint az ökológiai rendszerre gyakorolt hatását.

Hivatkozott arra, hogy az R 4. sz. melléklete (ugyan nem taxatív) megadja a részletes környezeti hatásvizsgálat szükségességének eldöntéséhez a szempontokat. Ennek 2.a/ pontja szerint vizsgálandó a telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenysége, ezen belül különösen a táj érzékenysége, tekintettel a jelenlegi területhasználatra, tájhasználatra és a tájképre.

Rámutatott arra, hogy az alperes mérlegelési jogkörében jár el akkor, amikor arról dönt, hogy az R. 1. sz. melléklet B./ fejezetébe tartozó tevékenységek esetén előírja-e részletes környezeti hatásvizsgálat elvégzését, avagy sem. Az alperes döntése meghozatalakor kötve van a jogszabályban megadott kötelezően vizsgálandó szempontokhoz, továbbá azokon túl az ügy egyediségére figyelemmel a vizsgálati körbe további szempontokat is bevonhat. Véleménye szerint a tájvizsgálat és tájértékelés elemzését az alperes nem végezte el, nem ellenőrizte a hatástanulmány erre vonatkozó állításait, továbbá egyáltalán nem tette a döntéshozatala alapjául a fent említett tájjal kapcsolatos vizsgálatokat. A felperes visszautalt arra, hogy már a BNPI által kiadott korábbi szakhatósági állásfoglalás is hiányolta a konkrét területen elvégzett részletes vizsgálatokat.

Álláspontja szerint az új eljárásban történt hiánypótlás ellenére az R. 6. § (2) bekezdés aa) pontjában előírt előzmények körében változatlanul nem tért ki arra a hatástanulmány kiegészítése, hogy milyen alternatív helyszíneket vizsgált a telepítés helyszínéül környezetvédelmi szempontból a Kft. és ezzel párhuzamosan nem ad választ arra, hogy miért éppen a Magas-Bakony tájvédelmi körzettől 1200 m távolságra, két Natura 2000-es terület közé ékelve, védett természeti terület védőövezetére, tájképvédelmi övezet területére kívánja telepíteni a szélérőműtelepet.

Az R 6. § (2) bekezdés ab) pontjával összefüggésben hivatkozott a vonatkozó terület és településfejlesztési tervekre, ezen belül az MtrT továbbá a Veszprém Megyei Területrendezési Tervének Megyei Szabályozási Ajánlásáról szóló 54/2005. (V. 19.) MÖK határozatra (a továbbiakban: MÖK ajánlás). Rámutatott, hogy az alperes új határozatának meghozatalakor már hatályos volt a megyei területfejlesztési terv és az ajánlás is. Eszerint Hárskút és területe tájképvédelmi övezetbe tartozik.

A telepítés konkrét helyszínével összefüggésben a felperesek észrevételezték, hogy amellet, hogy az új határozat az EOV koordinátákat kijavította, a területek helyrajzi számozása továbbra sem pontos.

A R 6. § (2) bekezdés bd) és bf) pontjaival összefüggésben kifogásolták a szélérőmű és a hálózati csatlakozás, illetőleg vezetékek környezetvédelmi engedélyezésének elválasztását egymástól. Hivatkoztak e körben a MÖK. ajánlásra is, miszerint belterületen az új vezetéket 120 kW-os vagy annál alacsonyabb feszültség szint esetén földalatti vezetéssel kábelen javasolt elhelyezni a táj- és településképvédelme érdekében.

Az R 6. § (5) bekezdése tartalmi meghatározásával összefüggésben a hatástanulmánynak a madarak fő vonulási irányával, a denevérpopulációra vonatkozóan hiányolták a konkrét, illetőleg kellő mélységű vizsgálati adatokat. E körben ugyancsak visszautaltak a BNPI korábbi szakhatósági állásfoglalására.

A zajhatás tekintetében az ÁNTSZ szakhatósági állásfoglalását megalapozatlannak tartották. Hivatkoztak arra, hogy az ÁNTSZ maga is megállapította, hogy hiányos a hatástanulmány, ugyanakkor mégis megadta hozzájárulását a tervezett beruházáshoz. Rámutattak arra is, hogy az ÁNTSZ szakhatósági állásfoglalásával ellentétes a határozat azon indokolása, hogy nem várható a határértéket meghaladó zajterhelés.

A módosított határozat telepítési koordinátái szerint ugyanakkor nem készült zajszámítás. A saját hatáskörben történt döntés felülvizsgálat során ismételt meg kellett volna keresni az ÁNTSZ-t, mint szakhatóságot, hogy a módosított EOV koordinátákra is tudjon nyilatkozni. E körben vitatták egyébként a zajszámítás kiindulási adatait is, ami a szakhatósági állásfoglalás alapjául szolgált.

A felperesek a zajterheléssel kapcsolatban az ÁNTSZ szakhatósági állásfoglalásával összefüggésben – mely szakhatósági állásfoglalás maga is elírást tartalmaz (29 dBA-t jelölt meg, helyesen 39 dBA) és utal arra, hogy a tényleges üzemelési szélsőbességre vonatkozóan a tanulmányban nincs adat, - előadták, hogy az előzetes környezeti hatástanulmány 77. oldalán található 19-es táblázat a 7,7 m/s feletti szélsőbességre várható zajterhelést 105 dB-ben adja meg. Ez egyébként megfelel a gyártó közlésének is, ami szerint a 105 dB a referencia-kibocsátási hangteljesítmény. Ezzel a referencia-kibocsátási hangteljesítménnyel számolva a tervezett létesítmény nem 1 dB-lel a határérték alatt, hanem 1 dB-lel a határérték felett van.

Álláspontjuk szerint ezért az ÁNTSZ-nek hiánypótlásban kellett volna kérnie a referencia értékekkel megismételt zajszámítást, ezzel szemben azonban az irreleváns 103 dB értékű kibocsátási teljesítmény eredetét nem értette és kísérletet sem tett annak tisztázására.

Véleményük szerint a hatástanulmány zajszámítás mellékletét képező MF 15036 „hangterjedés a szabadban” című nem kötelezően alkalmazandó szabvány szélerőművekre nem alkalmazható, illetve hibás eredményeket ad. A légköri akusztika egyes alapvető jelenségeiről csak említést tesz, de nem számszerűsíti azokat. E körben a felpereseknek szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványa volt.

Az R 6. § (7) bekezdéséhez kapcsolódóan a táj és ökológiai viszonyokban várható változások részletes leírásával összefüggésben kifejtették álláspontjukat a tájképvédelmi szempontok vizsgálatának elmaradásáról, kritika alá vetették a hatástanulmányhoz csatolt látványterveket.

A HtrT. (Hárskút és Lókút községek rendezési tervei) 18. § (3) bekezdése szerint a 0/8 helyrajzi számú terület régészeti lelőhely, erre a tényre figyelemmel a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági hozzájárulását nem fogadták el.

Kérték, hogy az alperes igazolja, hogy eleget tett az R. 12. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségének.

Hivatkoztak a Pp. 336/A. § (2) bekezdésére, - az alperes bizonyítási terhére - .

Az alperes a felperes ismételt keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az új másodfokú határozat eljárási jogszabályokat, nevezetesen az Áe. szabályait nem sérti.

A Pp. 164. § (1) bekezdésére hivatkozva véleménye szerint a felpereseknek kell bizonyítani állításukat. Ugyanakkor a felperesek bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő a keresetlevélben. Az R. 10. § (2) bekezdése és a 4. sz. melléklet szerinti mérlegeléssel összefüggésben megítélése szerint a mérlegelés szempontjairól az alperesi határozat teljes körűen számot adott, a tényállás teljes körű feltárását követően azt megfelelően indokolta, így az alperesi határozat jogszerű. A felperes által az R 6. § (2) bekezdésének egyes pontjaira vonatkozóan úgy nyilatkozott, hogy a kiegészített hatástanulmány tartalmát tekintve összességében teljes mértékben megfelel a jogszabályi követelményeknek.

Az előzetes környezeti hatástanulmány kifüggesztésére előadta, hogy az valamennyi településen a jogszabályi rendelkezések szerint megtörtént. Hárskút és Lókút jegyzőjének tájékoztatása szerint az önkormányzatokhoz a kifüggesztés ideje alatt lakossági észrevétel nem érkezett.

A felperesek által az Országos Területrendezési Tervre (továbbiakban: OtrT.) való hivatkozás általános és elvi jellegű követelményeket tartalmaz, amelyeknek a tervezett beruházás, figyelemmel a hatósági kikötésekre is, megfelel. A szakhatósági álláspontokkal, észrevételekkel összefüggésben rögzítette, hogy a bevonandó szakhatóságokat mind az első-, mind a másodfokú eljárásban megkeresték, a szakhatóságok kikötéseit a döntésnél figyelembe vették. Miután ezen belül az ÁNTSZ is megadta a hozzájárulását, ezért a környezetvédelmi hatóságok akkor jártak volna el jogszabálysértően, ha döntésük meghozatalakor a hozzájárulást figyelmen kívül hagyták volna.

A továbbiakban pedig az alperes álláspontja az volt, hogy miután a közigazgatási eljárás nem hivatalból indult, ezért a Pp. 336/A. § (2) bekezdésének alkalmazására nincs mód.

Az alperesi beavatkozó a felperesek módosított keresetét kérte elutasítani és az alperes határozatát hatályában tartani. Az alperesi beavatkozó a 4. sorszámú előkészítő iratában (a 32. sorszámú irat) azt a jogi álláspontját fejtette ki, hogy az önálló kereset tárgyává tett 14/1681-15/2006. számú határozat lényegében nem a teljes határozat visszavonására és új határozat kiadására irányult, hanem csak az eredeti határozat meghatározott körben történő módosítására, ezért a jogorvoslati jog nem az eredeti határozat valamennyi rendelkezésére, megállapítására terjed ki, hanem kizárólag a módosító határozat eredményeként megváltoztatott rendelkezésekre. Ennek megfelelően a módosításra tekintettel illeti meg a felpereseket a keresetváltoztatás joga. Ezért helyes volt az alperesi jogorvoslati tájékoztatás is. A felperesi kereset II. pontjában írtak, illetőleg a későbbi kereset-kiegészítésben foglalt témakörök tekintetében a keresetindítási jog ismételen nem illette meg a felpereseket. Az anyagi jogszabályok körében pedig utalt arra, hogy részletes hatásvizsgálatot a perbeli beruházás tekintetében kötelezően nem ír elő a jogszabály. Ugyanakkor az alperesi beavatkozó a hazai gyakorlatban egyedülállóan széles körben és mértékben folytatott vizsgálatokat, amelyek eredményeként született meg a rendkívül nagy terjedelmű, több száz oldalas előzetes környezeti hatástanulmány.

A felperesek által többször hivatkozott BNPI szakhatósági hozzájárulással kapcsolatban kifejtette, hogy az az ügy elbírálása szempontjából irreleváns, mivel a tájvédelmi kérdésekben hatáskörét 2005. január 1-jével elveszítette. Egyebekben pedig kizárólag szubjektív értékítéletet fejez ki, az indokok a szakmai és a közigazgatási eljárással kapcsolatos elvárások minimumának sem felelnek meg. A BNPI állásfoglalását követően pedig az előzetes környezeti hatástanulmány további három alkalommal került kiegészítésre.

Hangsúlyozta, hogy a tervezett szélpark külterületi termőföldeken kerülne elhelyezésre. A beruházás helyszíne a környezetvédelmi engedély kiadásakor kizárólag az ökológiai hálózat övezetét érintette, más kiemelt, jogilag magasabb szintű védelmet igénylő kategóriába nem tartozott. Az ökológiai hálózatra irányadó jogi szabályozás pedig nem tartalmaz olyan kizáró okot, amely akadályát képezné az ilyen jellegű területeken az alperesi beavatkozó által megvalósítani kívánt beruházásnak. A környezetvédelmi engedély megadásakor, tehát 2005. június 1-jén (elsőfokú határozat) pedig még nem hatályos jogszabály vagy a jogszabályi szintet el nem érő ajánlások nem érvényesíthetők. Hivatkozott arra is, hogy azt maguk a felperesek sem állítják, hogy a telepítési helyszín Natura 2000-es területre esne. Ugyanakkor a Natura 2000-es területek védelme nem abszolút, ugyanis a széleenergia-termelés olyan - kiemelt fontosságú - közérdek, amelynek engedélyezésére a Natura 2000-es rendelet 4. § (2)-(4) bekezdései esetében is sor kerülhetne.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági hozzájárulásával kapcsolatos felperesi észrevételekre pedig rögzítette, hogy a felperesek ezzel kapcsolatban szubjektív véleményüket közölték, konkrét jogszabálysértésre nem hivatkoztak.

A feltárt tényállás alapján a bíróság megállapította, hogy a felperesek keresete összességében megalapozott.

A bíróság az alperes határozata jogszerűsége megítélésénél elsősorban a felperesi keresetben foglalt alapvető kifogást, nevezetesen az alperesi hatóság és az elsőfokú közigazgatási szerv mérlegelési jogkörét, a mérlegelési szempontok meghatározását vizsgálta.

A per eldöntése szempontjából irányadó jogszabályok a következők voltak:

Az 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kt.) 28. § (1) bekezdése értelmében a környezetre jelentős, illetve várhatóan jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenység megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell elvégezni.

(2) A Kormány rendeletben határozza meg azon tevékenységek körét, amelyek tekintetében mindig kell környezeti hatásvizsgálatot végezni, meghatározza továbbá azon tevékenységek körét is, amelyek esetében a felügyelőség – **kormányrendeletben megállapított mérlegelési szempontok alapján** – dönt arról, hogy szükség van-e környezeti hatásvizsgálat elvégzésére.

A törvényben meghatározott kormányrendelet jelen esetben a 20/2001/II.14./Kormányrendelet a környezeti hatásvizsgálatról (a továbbiakban: R)

Ennek 1. §-a értelmében a környezeti hatásvizsgálat a tevékenységnek a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra épített környezetre, építészeti-, és régészeti örökségre) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, a településre, a klímára, természeti (ökológiai) rendszerre való hatásainak [...] vizsgálatára terjed ki.

Az 1. § (2) bekezdése b.) pontja értelmében az 1. számú melléklet B./ fejezete azokat a tevékenységeket, illetve a megvalósulásukhoz szükséges létesítményeket sorolja fel, amelyeknél a területileg illetékes elsőfokú környezetvédelmi hatóság döntésétől függ, hogy szükséges-e a részletes környezeti hatásvizsgálat elvégzése.

A szélerőmű 2 MW összteljesítményű az 1. sz. melléklet B./ fejezet 74. pontjában szerepel. Ennek megfelelően a környezetvédelmi hatóság dönt a részletes környezetvédelmi hatástanulmány készítésének szükségességéről.

Az R. 10. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy mikor nem adható ki környezetvédelmi engedély az előkészítő eljárásban.

Ezen belül a d.) pont szerint akkor, ha a tevékenység jelentősége a rendelkezésre álló adatok alapján nem tisztázható, továbbá, ha a tevékenység jelentőségének a megállapításához valamely környezeti rendszer részletes vizsgálata szükséges. **Ezen túl pedig a (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a felügyelőség és az érintett szakhatóság további szempontok, különösen a 4. sz. mellékletben leírtak mérlegelésével és az adott ügy sajátosságait figyelembe véve határozza meg, hogy szükséges-e a részletes környezeti hatásvizsgálat a környezetvédelmi engedély megadásáról való döntéséhez. A meghatározásnál alkalmazott konkrét szempontokra az előkészítő eljárást lezáró határozat indokolásában ki kell térni.**

A 4. sz. melléklet tartalmazza a szempontokat a részletes környezeti hatásvizsgálat szükségességének eldöntéséhez. Ezen belül az 1.c/. pont szempontként határozza meg a kapacitást, vagy más méretjellemzők nagyságát. A 2.) pont a telepítési hely és a feltételezhető hatásterületek érzékenysége körében a táj érzékenységének vizsgálatát jelöli meg, tekintettel a jelenlegi területhasználatra, a tájhasználatra és tájképre, a c./, b./ alpont a védett természeti területek, érzékeny természeti területek, az ökológiai hálózat elemei vizsgálatát határozza meg.

A Pp. 339/B. §-a értelmében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A fentiek után a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a 14/1684-15/2006-os számú alperesi határozattal jóváhagyott elsőfokú határozat tartalmaz-e szempontokat a részletes környezeti hatásvizsgálat szükségességének eldöntéséhez, és hogy a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. A bíróság azért hivatkozik az elsőfokú határozatra, mert a másodfokú határozat a szempontokkal, illetőleg, hogy azok az elsőfokú határozatban megjelentek-e, nem foglalkozik.

A bíróság álláspontja szerint az R. 6. § (1)-(7) bekezdése konkrétan az előzetes hatástanulmány tartalmi követelményeit határozza meg részleteiben. Ezek kötelező szempontok (tényállási elemek), annak vizsgálatában nincs mérlegelési jogköre a hatóságnak.

Az előzetes hatástanulmány 6. § (1)-(7) bekezdésének való **megfelelősége mellett** a hatóságnak a 10. § (2) bekezdése szerint kell eljárni, vagyis további szempontok alapján, azok mérlegelése után dönthetett volna arról, hogy adott esetben nincs szükség részletes környezeti hatástanulmányra.

Fentiekhez képest az elsőfokú határozat indokolása csupán a 6. § (1)-(7) bekezdésében foglalt tartalmi követelményekre vonatkozó adatokat, szakhatósági állásfoglalásokat veszi sorra, a fent idézett mérlegelési szempontok közül konkrétan egyet sem határoz meg és ezeket a szempontokat nem is értékeli. Ugyanakkor még a 6. § (1)-(7) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek egészében meg sem felelő előzetes hatástanulmányt is elfogadta.

Ezt igazolja az elsőfokú határozat már hivatkozott 16. oldala, ahol kifejezetten az került rögzítésre, hogy „ a rendelkező részben foglalt előírásokkal biztosított **az előzetes környezeti tanulmányban nem kellő részletességgel kidolgozott kérdések** további érdemi vizsgálata, illetve felügyelete, ezért nem tartottam szükségesnek a részletes környezeti tanulmány benyújtásának előírását.”

A bíróság álláspontja szerint az új eljárásban – egyebek mellett - indokolt mérlegelési szemponttá tenni, a kapacitás nagyságát, különös tekintettel arra, hogy az 1.sz. melléklet B./ fejezet 74. sora a 2 MW teljesítményű szél erőművek esetében vezeti be egyáltalán a környezeti hatásvizsgálat szükségességét. Azonban már 2 MW-os teljesítménynél a hatóság mérlegelési körébe tartozik az, hogy részletes környezeti hatásvizsgálatot rendel-e el, vagy elégséges az előzetes hatástanulmány. Ehhez képest a per tárgyát képező tevékenység, illetőleg létesítmény a jogszabályban foglalt teljesítménynek több mint a húszszorosa.

További kiemelkedő szempontként merül fel a táj érzékenysége, figyelemmel a jelenlegi tájhasználatra és tájképre valamint az ökológiai hálózat elemeinek részletes vizsgálata a kapacitás nagysága függvényében.

Annak ellenére, hogy az egyes környezeti elemekre vonatkozó negatív hatást mind az elsőfokú mind a másodfokú határozat (a jóváhagyással) elismeri, - nevezetesen, hogy a szél turbina rotorjai a madárvilágot veszélyeztetik, a tárgyi beruházás hatásterületén, illetve közvetlen közelében európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek vannak, az egyes szél turbinák telepítési helye pedig rendkívül közel van a már említett különleges madárvédelmi területhez (100 illetőleg 150 méterre) - mérlegelési szempontként

nem határozza meg és nem is indokolja, hogy ezen egyedi körülményekre is tekintettel miért nem volt szükség a részletes környezeti hatásvizsgálat lefolytatására, illetve elvégzésére.

A tájképvédelemmel összefüggésben pedig visszautal arra a bíróság, hogy a korábbi megsemmisített eljárásban maga a másodfokú hatóság részletesen rámutatott arra, hogy e körben milyen hiányosságai voltak az előzetes környezeti hatástanulmányoknak és milyen további előkészítésekre van szükség. A megsemmisítő határozat kiemelte, hogy a jelenlegi tájhasználat értéke abban rejlik, hogy alacsony a terület beépítettsége, **így a létesítmény telepíthetőségének indokoltága az érintett területen kétségbe vonható.**

Ehhez képest a keresettel támadott határozatával jóváhagyta azt az elsőfokú határozatot, amely a tájértékelés, tájvizsgálat (minimálisan) szabvány szerinti elvégzését az arra vonatkozó kikötések megtételét az építési engedélyezési eljárásba – szakhatósági kérdésként - utalta tovább, külön ki is kiemelve ennek a megoldásnak a lehetőségét.

A 340/2004.(XII.22) sz.Korm.r. 2.§. értelmében amennyiben az adott ügyben a felügyelőség egyéb hatósági jogkörben is eljár, a tájvédelmi előírásokat ezen jogkörben kiadott határozatában érvényesíti. Ennek megfelelően a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban a tájértékelést, tájvizsgálatot – meghatározott szempontok szerint - el kellett volna végezni és a szükséges tájvédelmi előírásokat megtenni. Annak az építési engedélyezési eljárásba utalása mind az R.6. és 10. §.-át, mind az idézett Korm.rendeletet sérti.

Fentiek alapján a bíróság azt állapította meg, hogy azzal, hogy a másodfokú határozat jóváhagyta azt az elsőfokú határozatot, amely nem az R. 10. § (2) bekezdésben foglaltak szerint került meghozatalra és nem tartalmazza a környezetvédelmi engedély megadásához szükséges hatásvizsgálat elemzésének 10. § (2) bekezdés és 4. számú melléklet szerinti szempontjait, az idézett jogszabályba ütközik és a **Pp. 339/B. §-a alapján is jogszabálysértő.** Az alábbiak szerint pedig ugyancsak a Pp. 339/B.§-t sértően a tényállást nem tisztázta kellően és a bizonyítékok mérlegelése sem volt okszerű.

A felperesek a továbbiakban támadták az ÁNTSZ szakhatósági állásfoglalását. A bíróság megállapította, hogy a felperesek keresete ebben a körben is megalapozott, tekintettel arra, hogy az ÁNTSZ állásfoglalása a fent idézettek szerint önmagában is ellentmondásos, az a hatástanulmányt minden tekintetben nem vette figyelembe. Azt észlelte, hogy nem teljes körű az egyes szélességi tartományban bemutatott zajhatás, zajterhelés, ugyanakkor ezzel az ellentmondással együtt is megadta a szakhatósági hozzájárulását.

A felperesek rámutattak arra is, hogy a működési referencia zajterhelés is 105 decibel, ez pedig eleve túllépi a megengedett zajhatár értékét.

A másodfokú közigazgatási határozat megállapítása pedig ellentétes az ANTSZ szakhatósági állásfoglalással szemben is mert azt rögzítette, hogy a tanulmányban foglalt számítások szerint a határértéket meghaladó zajterhelés nem várható.

Az alperes a felpereseknek az ÁNTSZ szakhatósági engedélyére vonatkozó állításával szemben bizonyítást nem ajánlott fel, a szakhatóságot sem hívta perbe.

A szélérőmű park környezetvédelmi engedélyezési eljárásának a nyomvonalas létesítmény (vezetékhalózat: lég-, és földkábel) környezetvédelmi engedélyezési eljárásától való elválasztása tekintetében a felperesek jogszabálysértésként a konkrét jogszabályhelyet nem jelölték meg.

A határozat azonban valóban nem felel meg az R. 6. § (2) bekezdés ac.) pontjának, illetve az R. 20. §-ban foglaltaknak így e körben is jogszabálysértő. Az R. 20. § szerint

ugyanis akkor képezheti önálló engedélyezés tárgyát a nyomvonalas létesítmény, amennyiben a nyomvonal környezet-, és természetvédelmi követelményekkel összeegyeztethető továbbvezetése a már fent idézett 6. § (2) bekezdés ac.) pontja szerint információk alapján valószínűsíthető.

Az elsőfokú határozat 14. oldalán idevágó megjegyzések az ítélet 3., 4. oldalán idézettek szerint azonban ennek ellenkezőjéről szólnak.

A bíróság itt jegyzi meg, hogy ugyan a témakörben a vonatkozó környezeti hatásvizsgálati jogszabály egyértelműen meghatározza az eljárási szabályokat, azonban maga a szakma is megfelelő segítséget adott ehhez, amikor a 2005. májusában megjelent a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatala már említett kiadványa a „Szélerőenergia és természetvédelem” címmel. Ezen kiadvány lényegében a kialakult, illetve elvárható szakmai gyakorlatot mutatja be a szélerőművek engedélyezésével kapcsolatban.

Rögzíti, hogy a környezetvédelmi, természetvédelmi, és vízügyi felügyelőségnek meg van a lehetősége arra, hogy előírja a megvizsgálandó szempontokat. Táj és természetvédelmi szempontból lényeges, hogy a környezeti hatástanulmány táj-, és természetvédelmi szempontokat is részletesen vizsgáljon, a tervdokumentáció tartalmazza a hálózati csatlakozási lehetőségek ismertetését és foglalkozzon annak táj-, és természetvédelmi hatásainak vizsgálatával. A térképek, látványtervek, metszetek mutassák be az erőmű tájra, tájképre való hatását. A telepítés pontos helyéről, a kiszolgáló utakról, a kiszolgáló létesítményekről, a szállítási útvonalról is adjon tájékoztatást. A vonatkozó jogszabályi előírások szerint határozza meg az erőművek okozta várható zajterhelést, és minősítse azt.

Az elhelyezést kizáró okokon belül megemlíti, hogy szélerőmű nem telepíthető ökológiai hálózat területein.

Az ökológiai hálózati területtel egyébként az elsőfokú határozat nem foglalkozik, de maga az alperesi beavatkozó is úgy nyilatkozott, **hogy a beruházás ökológiai hálózati területen fekszik.** Az előzetes környezeti hatástanulmány hiánypótlása (53. oldaltól) pedig idevonatkozóan konkrétan is kitér az OtrT vonatkozó szabályozására és a tervszintű MtrT előírásaira, ugyancsak a MÖK ajánlásra.

A hivatkozott OtrT szerint Hárskút csaknem teljes területe országos ökológiai hálózat övezetébe tartozik. A 13.§. értelmében az övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve övezet jelölhető ki amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja. Ugyan e §. rendelkezik a nagy, közép és kisméretű vezetékek földkábelben történő vezetéséről táj és természetvédelmi indokok alapján. Szintén itt kerül meghatározásra, hogy a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben milyen szintű természeti területként kell besorolni az övezetbe tartozó területet.

Fentiek alátámasztják, hogy az alperesnek további szempontok meghatározásával is vizsgálnia kellett volna a beruházás hatásfolyamatát az ökológiai elemekre.

A bíróság a felperes által hivatkozott, időközben elfogadott Veszprém megyei MtrT. konkrét megsértését nem vizsgálta, mert annak személyi, időbeli hatálya a becsatolt iratokból illetve felperesi előadásból nem derül ki.

Az alperes a felpereseknek az R.12.§.(1) bekezdésében szabályozott közzétételre vonatkozó észrevételére nem nyilatkozott. A közzétételre utaló megkeresés az iratok között

nem volt fellelhető. A határozat utólagos közzétételének mikéntje azonban a felperesek szempontjából nem releváns, azzal kapcsolatosan jogorvoslással az élhet, aki a közzététel esetleges hiánya miatt nem szerezhetett a határozatról kellő időben tudomást.

A felperesek keresetlevele tartalmazza még, hogy a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági hozzájárulását nem tudják elfogadni. Azonban ezzel összefüggésben kereseti kérelme, sem további előadása nem volt a felperesnek. A bíróság az álláspont rögzítését nem tekinthette kereseti kérelemnek, így azzal kapcsolatban nem is volt mit elbírálni.

A bíróság a felperesek keresete további észrevételét az R. 6. § (2) – (7) bekezdés és egyes alpontjai körében úgy értékelte, hogy ebben a körben a felperesek a tényállás nem kellő feltárását vitatják, ezen belül az előzetes hatástanulmány megfelelő kidolgozottságát. E körben a bíróság felhívta a bizonyítási teherre az alperest. Az alperes álláspontja az volt, hogy a bizonyítás nem őt terheli, mert jelen esetre nem vonatkoztató a Pp. 336/A. § (2) bekezdése figyelemmel arra, hogy az eljárás nem hivatalból indult.

Ezzel szemben a Pp. fenti jogszabályhelye azt mondja ki, hogy ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult, **vagy a közigazgatási szerv a tényállás megállapítási kötelezettségének nem tett eleget**, a közigazgatási szerv köteles a határozata (a szakhatóság az állásfoglalása) alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, **ha azt a felperes vitatja**. Az alperes tehát tévesen értelmezte a fent hivatkozott jogszabályhelyet, a bizonyítási kötelezettség őt terhelte. Ehhez képest az alperesnek bizonyítási indítványa nem volt.

A felperes bizonyítási indítványait a bíróság a Pp. 3. §-a, illetőleg a Pp. 336/A. § (2) bekezdése alapján mellőzte, tekintettel arra, hogy nem a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség.

A Natura 2000-es területekkel összefüggésben azt a közigazgatási határozatok sem vitatták, hogy a beruházás telepítési helye Natura 2000-es területek között, illetőleg az Északi-Bakony, mint kiemelt jelentőségű különleges természet megőrzési területnek kijelölt terület közvetlen közelében helyezkedik el. E ténnyel kapcsolatban arra kíván visszautalni a bíróság, hogy szemben az alperesi beavatkozó álláspontjával, a Natura 2000-es rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében a kiemelt jelentőségű természet megőrzési területeken csak kiemelten fontos közérdek előzheti meg a környezetvédelmi célokat. Ilyen kiemelten fontos közérdek lehet az emberi egészség vagy élet védelme, a közbiztonság fenntartása, illetve maga a környezetvédelem. A szélerőmű telepítése nem tartozik a fenti kategóriákba.

A bíróság a felülvizsgálat alapjául az alperesnek a 14/1684-15/2006, 2006. május 18-i másodfokú határozatát vette alapul. E határozat rendelkező része egyértelműen rögzíti, hogy a másodfokú hatóság a korábbi 14/4004-20/2005. számú határozatát visszavonja. Ennek megfelelően a továbbiakban teljes egészében a 14/1684-15/2006. számú határozat képezte a közigazgatási per tárgyát.

A Pp. 337. § (2) bekezdése úgy szól, hogy ha az óvás, vagy a felügyeleti intézkedés, illetőleg a határozatnak hivatalból vagy kérelemre történt visszavonása folytán hozott új közigazgatási határozat a kereseti kérelemben foglaltaknak eleget tesz, a bíróság a pert megszünteti. A (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik a továbbiakban, hogy amennyiben a közigazgatási határozat a kereseti kérelemben foglaltaknak csak egy részében tesz eleget, a bíróság a pert csak ebben a részben szünteti meg, a tárgyalást pedig folytatja azokra a kereseti kérelemre vonatkozóan, amelyek felől az új közigazgatási határozat egyáltalán nem, vagy

nem a kereseti kérelemnek megfelelően döntött. A felperes a keresetét az új közigazgatási határozatra tekintettel megváltoztathatja.

A alperes az új határozatában az eredeti kereseti kérelemmel kifogásolt helyrajzi számokat, illetőleg EOY koordinátákat javította. Ugyanakkor a felperes eredeti keresetében foglalt további észrevételeknek nem tett eleget. Miután az eredeti kereseti kérelemnek csak egy nagyon kis szelete vonatkozott a telepítés helyének pontos meghatározására, ezért a felperes gyakorlatilag az új határozatra egy új kereseti kérelmet adott be, amelyben a hrsz.-ra vonatkozóan már csak érintőleges észrevételt tett. **Új keresetét a bíróság úgy tekintette, hogy lényegében a korábbi kereseti kérelmét megváltoztatta.**

Összességében azonban ugyanazok a kereseti kérelmek maradtak fenn, mint az eredeti keresetlevegélben, illetőleg egyes kérelmek esetében összefogottabban, konkrétan jelölte meg kifogását a felperes.

Az alperesi beavatkozó álláspontjával szemben tehát a bíróság úgy ítélte meg, hogy a teljes egészében visszavont közigazgatási határozattal szemben a felperes a keresetváltoztatásnak azt a módját is választhatta, hogy új kereseti kérelmet nyújtott be.

Az új másodfokú határozat egyéb eljárási kérdéseiben a bíróság egyetértett a felperessel azon jogszabálysértésre való hivatkozásával, hogy a másodfokú határozat az elsőfokú határozat elírásait nem javíthatta volna ki (Áe. 48.§.), illetőleg az elsőfokú határozat rendelkező részét nem módosíthatta volna (Áe. 61.§.).

Az Áe. 66. §-a értelmében az elsőfokú határozatot a másodfokú hatóság jogszabálysértés esetén megváltoztatja. Ez azt jelenti, hogy az új információk, illetőleg a kiegészített tényállás alapján van lehetőség a megváltoztatásra. Lényegében a bíróság úgy ítélte meg, hogy erről van szó, az, hogy a másodfokú hatóság egyébként az Áe.-vel ellentétes megfogalmazásokat használt, nem tekintette olyan súlyos eljárási hibának, hogy emiatt helyezte volna hatályon kívül a másodfokú határozatot, különös tekintettel arra, hogy ennél lényegesen súlyosabb jogszabálysértéseket állapított meg, amelyek az érdemi döntésre kihatottak.

A fentiek alapján a bíróság a Polgári Perrendtartás 339. § (1) bekezdése értelmében az alperes határozatát jogszabálysértés miatt hatályon kívül helyezte, és az eljáró hatóságokat új eljárásra kötelezte. Miután azonban a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezése folytán az alperesi beavatkozó környezetvédelmi engedély kérelme elbírálatlan marad, ezért az eljáró hatóságoknak új eljárást kell lefolytatni, most már az új eljárás időpontja szerint hatályban lévő jogszabályok alapján.

Az új eljárásban – egyebek mellett - indokolt mérlegelési szemponttá tenni, a kapacitás nagyságát, különös tekintettel arra, hogy az 1.sz. melléklet B./ fejezet 74. sora a 2 MW teljesítményű szélerőművek esetében vezeti be egyáltalán a környezeti hatásvizsgálat szükségességét. Azonban már 2 MW-os teljesítménynél a hatóság mérlegelési körébe tartozik az, hogy részletes környezeti hatásvizsgálatot rendel-e el, vagy elégséges az előzetes hatástanulmány. Ehhez képest a per tárgyát képező tevékenység, illetőleg létesítmény a jogszabályban foglalt teljesítménynek több mint a húszszorosa.

További kiemelkedő szempontként merül fel a táj érzékenysége, figyelemmel a jelenlegi tájhasználatra és tájképre valamint az ökológiai hálózat elemeinek részletes vizsgálata a kapacitás nagysága függvényében.

Az alperes pervesztes lett, ezért a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének, ezen belül az ügyvédi munkadíjnak a megfizetésére. A munkadíjat a bíróság a 32/2003.(II.22.) IM. rendelet 3. § (3) és (6) bekezdése alapján állapította meg arra figyelemmel, hogy a bíróság a perben 5 tárgyalást tartott, a felperes két részletes kereseti kérelmet és több érdemi írásos előkészítő iratot is készített.

A felperesek a tárgyalás berekesztése előtt úgy nyilatkoztak, hogy pernyertességük esetén az ügyvédi munkadíjon kívül személyes perköltségigényük is van. Annak tételes előadására a bíróság az ítélet kihirdetését követően határidőt biztosított azzal, hogy az előterjesztett és igazolt további perköltségről a bíróság kiegészítő ítéletben dönt.

A perben feljegyzett illeték a Magyar Állam terhén marad, figyelemmel az alperes személyes illetékmentességére.

Székesfehérvár, 2007. január 9.

Müllerné dr. Hradzky Erzsébet sk.
bíró

A kiadvány címe: ...